

Sygnatura akt II 1 C 100/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 lipca 2020 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi- Widzewa w Łodzi II Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Anna Braczkowska

po rozpoznaniu w dniu 8 lipca 2020 roku w Łodzi

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa J. P.

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

1. oddała powództwo;

2. zasądza od J. P. na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. kwotę 3.617 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sygnatura akt II 1 C 100 /19

UZASADNIENIE

W pozwie z 4 grudnia 2019 roku, skierowanym przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S., powód J. P. reprezentowany przez Fundację (...) z siedzibą w Z. reprezentowaną przez pełnomocnika w osobie adwokata, wniósł o pozbawienie w całości wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanego przez Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, I Wydział Cywilny w dniu 25 maja 2009 roku w sprawie I Nc 345/09, opatrzonego klauzulą wykonalności na rzecz pozwanego postanowieniem Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, II Wydział Cywilny Sekcja Egzekucyjna w dniu 9 grudnia 2014 roku wydanym w sprawie II 1 Co 6377/14. Powód wniósł również o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego zwrotu kosztów postępowania oraz o zabezpieczenie powództwa poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Widzewa w Łodzi D. K. w sprawie Km 389/18 – do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w przedmiotowej sprawie. Jako podstawę faktyczną swojego roszczenia powód wskazał na kilka okoliczności. Po pierwsze – zakwestionował on fakt przejścia uprawnień ze spornego tytułu wykonawczego na rzecz pozwanej Spółki. Po drugie – powód powołał się na fakt przedawnienia roszczeń objętych spornym tytułem wykonawczym. Po trzecie – powód powołał się również na zarzut braku wymagalności stwierdzonego nakazem zapłaty roszczenia (pozew k. 4-11, pełnomocnictwo k. 12, statut Fundacji k. 16-19, zgodna powoda na wytoczenie powództwa k. 19).

Postanowieniem z dnia 20 grudnia 2019 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, II Wydział Cywilny Sekcja Egzekucyjna oddalił zawarty w pozwie wniosek o zabezpieczenie powództwa poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przeciwko powodowi w sprawie Km 389/18 przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Widzewa w Łodzi D. K. (postanowienie k. 22).

W odpowiedzi na pozew z dnia 17 stycznia 2020 roku, pozwany reprezentowany przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów

postępowania według norm przepisanych. Pełnomocnik pozwanego podniósł, że żaden z zarzutów podniesionych przez pełnomocnika powoda nie jest zasadny (odpowiedź na pozew k. 29-35, pełnomocnictwo k. 37).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 25 maja 2009 roku Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, w I Wydziale Cywilnym wydał w sprawie I Nc 345/09 nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym nakazał pozwanym J. P. i B. P., aby zapłacili solidarnie na rzecz powoda Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej im. F. S. w G. kwotę 35.713,10 zł wraz z odsetkami umownymi według zmiennej stopy procentowej wynoszącej na dzień 12 maja 2009 roku 21% w stosunku rocznym za okres od dnia 12 maja 2009 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 2.864,00 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania. Nakaz zapłaty stał się prawomocny od dnia 14 lipca 2009 roku. Tytuł wykonawczy przesłano pełnomocnikowi powoda w dniu 4 września 2009 roku (nakaz zapłaty k. 16 wraz z adnotacją o wydaniu tytułu wykonawczego, zarządzenie k. 22 – w załączonych aktach I Nc 345/09, kopia tytułu wykonawczego k. 49).

W dniu 12 października 2009 roku (data nadania w UP), na podstawie spornego tytułu wykonawczego zostało wszczęte w oparciu o wnioski wierzyciela Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej im. F. S. w G. przeciwko powodowi oraz B. P. postępowanie egzekucyjne przed Komornikiem Sądowym przy Sądzie Rejonowym w Grodzisku Mazowieckim M. B.. Postępowanie to zawisło za sygnaturą akt Km 8957/09. Z uwagi na zbieg egzekucji sądowych do wynagrodzenia za pracę dłużnika J. P. na mocy postanowienia z dnia 28 lipca 2010 roku postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 8957/09 zostało przekazane do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Widzewa w Łodzi J. Z.. W toku przedmiotowej sprawy, do dnia jej przekazania do komornika sądowego J. Z. doszło do wyegzekwowania od dłużników na rzecz wierzyciela części należności objętej tytułem wykonawczym (karta rozliczeniowa, wniosek egzekucyjny k. 1, koperta k. 5, zawiadomienie o zbiegu egzekucji k. 68, postanowienie z dnia 28 lipca 2010 roku k. 69, postanowienie o kosztach postępowania k. 70 – w załączonych aktach Km 5344/11 – uprzednio Km 8957/09).

Kolejne czynności egzekucyjne zostały podjęte w sprawie na mocy tego samego wniosku egzekucyjnego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Widzewa w Łodzi J. Z. w sprawie Km 5344/11 w dniu 21 września 2011 roku. Postanowieniem z dnia 17 czerwca 2015 roku postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 5344/11 zostało umorzone w stosunku do dłużniczki B. M. (poprzednio P.) z uwagi na stwierdzenie jego bezskuteczności. Postanowieniem z dnia 18 lutego 2016 roku postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 5344/11 zostało umorzone w stosunku do dłużnika J. P. (w całości) z uwagi na stwierdzenie jego bezskuteczności. Tytuł wykonawczy został zwrócony przez komornika sądowego na rzecz wierzyciela Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej im. F. S. w G. pismem z dnia 11 kwietnia 2016 roku. W toku przedmiotowego postępowania egzekucyjnego na rzecz wierzyciela komornik sądowy wyegzekwował i przekazał łączną kwotę: 46,10 zł – koszty procesu, 2.971,51 zł + 3.772,01 – odsetki oraz kwota 197,80 zł z tytułu spłaty zaliczki uiszczonej przez wierzyciela (karta rozliczeniowa, wezwanie do zapłaty z dnia 21 września 2011 roku k. 5, postanowienie z dnia 17 czerwca 2015 roku k. 89, postanowienie z dnia 18 lutego 2016 roku k. 105, pismo przewodnie w przedmiocie zwrotu tytułu wykonawczego k. 108 – w załączonych aktach Km 5344/11).

Na skutek wniosku złożonego przez (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S., postanowieniem Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, II Wydział Cywilny – Sekcja Egzekucyjna wydanym w sprawie II 1 Co 6377/14 z dnia 9 grudnia 2014 roku nadano klauzulę wykonalności prawomocnemu nakazowi zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 25 maja 2009 roku wydanemu w sprawie I Nc 345/09 przeciwko J. i B. P. - na rzecz (...) Spółki z o.o. w S.. Tytuł wykonawczy został przesłany pełnomocnikowi wierzyciela w dniu 21 lipca 2016 roku na podstawie jego wniosku z dnia 7 czerwca 2016 roku, wobec konieczności sprostowania nazwiska dłużniczki B. M. (uprzednio P.) postanowieniem Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, II Wydział Cywilny Sekcja Egzekucyjna z dnia 18 stycznia 2017 roku, prawidłowy tytuł wykonawczy w wersji sprostowanej został przesłany pełnomocnikowi wierzyciela (...) Spółki z o.o. w S. w dniu 5 kwietnia 2017 roku (wniosek k. 2-5, postanowienie k. 28,

wniosek o nadanie klauzuli wykonalności z dnia 7 czerwca 2016 roku (prezentata) k. 33, wniosek o sprostowanie k. 38, postanowienie w przedmiocie sprostowania k. 42 – w załączonych aktach II 1 Co 6377/14).

W dniu 28 sierpnia 2018 roku powód J. P. złożył zażalenie na postanowienie w przedmiocie nadania spornemu tytułowi klauzuli wykonalności z zaznaczeniem przejścia uprawnień na rzecz (...) Spółki z o.o. w S.. Postanowieniem Sądu Okręgowego w Łodzi, III Wydział Cywilny z dnia 8 października 2019 roku wydanym w sprawie III Cz 219/19 zażalenie dłużnika (powoda) na postanowienie Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, Wydział II Cywilny z dnia 9 grudnia 2014 roku w sprawie II 1 Co 6377/14 zostało oddalone (zażalenie k. 50-51, postanowienie Sądu Okręgowego k. 76-77).

W dniu 17 lutego 2018 roku (prezentata kancelarii komornika sądowego), na podstawie spornego tytułu wykonawczego aktualny wierzyciel (pozwany) wszczął przeciwko J. P. i B. M. postępowanie egzekucyjne przed Komornikiem Sądowym przy Sądzie Rejonowym w Sieradzu M. S.. Postępowanie to zawisło za sygnaturą akt Km 150/18. Z uwagi na zbieg egzekucji sądowych, na mocy postanowienia z dnia 8 maja 2018 roku postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 150/18 zostało przekazane do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Widzewa w Łodzi D. K.. Do dnia przekazania sprawy - komornik sądowy M. S. nie wyegzekwował żadnej kwoty od dłużników objętej spornym tytułem wykonawczym na rzecz wierzyciela. Kolejne czynności egzekucyjne zostały podjęte w sprawie na mocy tego samego wniosku egzekucyjnego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Widzewa w Łodzi D. K. w sprawie Km 200/18 w dniu 5 czerwca 2018 roku. Przedmiotowe postępowanie egzekucyjne pozostaje czynne do chwili obecnej. Do dnia 30 maja 2020 roku na rzecz wierzyciela komornik sądowy wyegzekwował kwotę 27.019,89 zł, która w całości została zaliczona na poczet odsetek ustawowych do należności głównej objętej spornym nakazem zapłaty (karty rozliczeniowe, wniosek egzekucyjny k. 1-3, postanowienie z dnia 8 maja 2018 roku k. 52 – w załączonych aktach Km 150/18 – kontynuacja Km 200/18).

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie powołanych powyżej dokumentów znajdujących się w sprawie oraz załączonych aktach postępowań egzekucyjnych i sądowych.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Podstawę prawną wydania przez Sąd Rejonowy wyroku na posiedzeniu niejawnym stanowił art. 148¹ k.p.c.

Na wstępie rozważań merytorycznych w przedmiotowej sprawie wskazać należy, że żaden z zarzutów zgłoszonych przez pełnomocnika powoda nie okazał się skutecznym na gruncie sprawy z powództwa o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności.

Rozważania merytoryczne pełnomocnika powoda zawarte w treści uzasadnienia pozwu, choć obszerne, niestety chaotyczne i niezasadne, pozwoliły jednak Sądowi Rejonowemu na przyjęcie, że w zakresie podstawy prawnej powództwa powód (poprzez pełnomocnika) powołał się na uprawnioną przesłankę pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności, opisaną w art. 840 § 1 punkt 2 k.p.c. Jak wynika z treści powołanego przepisu, dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli: po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie.

W pierwszej kolejności wskazać należy i podkreślić, że powództwo o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności nie jest właściwym środkiem prawnym aby kwestionować fakt przejścia uprawnień w oparciu o treść art. 788 k.p.c. Środkiem prawnym służącym kwestionowaniu zasadności nadania klauzuli wykonalności z zaznaczeniem przejścia uprawnień w tym trybie jest zażalenie dłużnika na postanowienie Sądu (referendarza sądowego) w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności.

Postanowienie takie w przedmiotowej sprawie zostało wydane przez Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, Wydział II Cywilny – Sekcję Egzekucyjną w sprawie II 1 Co 6377/14 w dniu 9 grudnia 2014 roku. Dłużnik skorzystał w w/w sprawie z przysługującego mu środka zaskarżenia i złożył zażalenie od w/w postanowienia. Postanowieniem Sądu Okręgowego w Łodzi, III Wydział Cywilny z dnia 8 października 2019 roku wydanym w sprawie III Cz 219/19 zażalenie powoda na postanowienie Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, Wydział II Cywilny z dnia 9 grudnia 2014 roku w sprawie II 1 Co 6377/14 zostało oddalone. Obecnie dłużnik nie może w sprawie z powództwa o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności podnosić ponownie tych samych zarzutów. Działanie takie uznać należy za niedopuszczalne.

Co więcej, pełnomocnik dłużnika zdaje się nie zauważać, że tytuł wykonawczy objęty żądaniem pozwu w przedmiotowej sprawie powstał w dniu 4 kwietnia 2017 roku, zaś postanowienie w przedmiocie nadania spornemu tytułowi klauzuli wykonalności w sprawie II 1 Co 6377/14 opatrzone zostało datą 9 grudnia 2014 roku, jest to więc okoliczność (podobnie jak sam fakt przejścia uprawnień) zaistniała przed powstaniem tytułu wykonawczego, co tym bardziej uzasadniania twierdzenia Sądu meriti o braku możliwości powoływania się przez powoda na fakt niewykazania faktu przejścia uprawnień przez stronę pozwaną.

Powództwo złożone w przedmiotowej sprawie a oparte na zarzucie braku wymagalności roszczenia objętego żądaniem pozwu w sprawie I Nc 345/09 nie zasługiwało na uwzględnienie z uwagi choćby na samą treść art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. jako nie dotyczące okoliczności powstałej po powstaniu tytułu wykonawczego stanowiącego orzeczenie Sądu.

Powództwo wniesione w przedmiotowej sprawie, a oparte na zarzucie przedawnienia roszczeń okazało się również całkowicie niezasadne. Jak stanowi bowiem art. 125 k.c., roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu przedawnia się z upływem lat sześciu, chociażby termin przedawnienia roszczeń tego rodzaju był krótszy. Jeżeli stwierdzone w ten sposób roszczenie obejmuje świadczenia okresowe, roszczenie o świadczenia okresowe należne w przyszłości ulega przedawnieniu trzyletniemu.

Przepis art. 125 k.c. uległ jednak w ostatnim czasie zmianie. Do dnia 9 lipca 2018 roku przepis ten statuował bowiem 10-letni okres przedawnienia roszczeń objętych tytułami wykonawczymi powołując taki sam 3-letni okres przedawnienia roszczeń odsetkowych objętych takim tytułem. Przepis ten w brzmieniu sprzed dnia 9 lipca 2018 roku znajduje zastosowanie w przedmiotowej sprawie – z uwagi na treść przepisu art. 5 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 2018 roku (Dz. U. z 2018 roku, poz. 1104) o zmianie ustawy kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw. Jak wynika bowiem z jego treści, do roszczeń powstałych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy (ustawy z dnia 13 kwietnia 2018 roku) i w tym dniu jeszcze nieprzedawnionych stosuje się od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy przepisy ustawy zmienianej w art. 1 – kodeksu cywilnego, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Jeżeli jednak zgodnie z przepisami ustawy kodeks cywilny, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, termin przedawnienia jest krótszy niż według przepisów dotychczasowych, bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy. Jeżeli jednak przedawnienie, którego bieg terminu rozpoczął się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, nastąpiłoby przy uwzględnieniu dotychczasowego terminu przedawnienia wcześniej, to przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu.

Mając na uwadze fakt, że statuowany przez przepis art. 125 k.c. w poprzednim brzmieniu 10-letni termin przedawnienia roszczeń objętych spornym tytułem wykonawczym na dzień 9 lipca 2018 roku (data zmiany przepisu art. 125 k.c.) ani na dzień 17 lutego 2018 roku (data złożenia wniosku egzekucyjnego w sprawie Km 150/20) nie minął – w przedmiotowej sprawie nie jest możliwe przyjęcie, że przedawnieniu uległy jakiegokolwiek należności zasądzone spornym tytułem wykonawczym. Na takie stwierdzenie pozwala brak bezczynności wierzyciela i wielokrotne przerwanie biegu terminu przedawnienia roszczeń objętych spornym tytułem wykonawczym.

Zajście po wydaniu tytułu egzekucyjnego zdarzenia, na skutek którego zobowiązanie nie może być egzekwowane, to między innymi podniesienie zarzutu przedawnienia zasądzonych roszczeń i upływ czasu. W tym zakresie powód powołał się więc na uprawnioną przesłankę pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności, opisaną w art. 840 § 1 punkt 2 kodeksu postępowania cywilnego. Zarzut ten nie okazał się jednak zasadnym.

W tej sprawie wystąpił wpływ znacznego okresu czasu od wydania orzeczenia. Pozwany wykazał jednak, iż przerywał jego bieg i to wielokrotnie.

Przerwanie biegu terminu przedawnienia jest instytucją uregulowaną w art. 123 § 1 k.c. i art. 124 k.c. Bieg terminu przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. Po każdym przerwaniu bieg przedawnienia biegnie na nowo, jednak przedawnienie nie biegnie, dopóki postępowanie przed sądem lub innym organem nie zostanie zakończone. Skutek przerwania biegu terminu przedawnienia wystąpił w przedmiotowej sprawie kilkakrotnie, a to na skutek składania kolejnych wniosków o wszczęcie postępowań egzekucyjnych w sprawach Km 8957/09 (kontynuacja w Km 5344/11) i Km 150/18 (kontynuacja Km 200/18, które trwa do dziś), a także na skutek złożenia wniosku o nadanie klauzuli wykonalności w trybie art. 788 k.p.c. w sprawie II 1 Co 6377/14 oraz wniosku o wydanie tytułu wykonawczego (nadanie klauzuli wykonalności) w tej samej sprawie w dniu 7 czerwca 2016 roku.

W tej sprawie brak jest więc nie tylko co najmniej 10-cioletniego okresu bezczynności wierzyciela, co mogłoby spowodować przedawnienie należności głównej oraz kosztów postępowania. Przedawnieniu nie uległa również żadna część odsetek ustawowych (opisanych w tytule wykonawczym), które stanowiąc należności okresowe należne w przyszłości – w rozumieniu art. 125 § 1 K.c., przedawniają się w terminie trzyletnim. Odsetkami takimi są odsetki należne po uprawomocnieniu się tytułu egzekucyjnego. Pomiędzy poszczególnymi postępowaniami egzekucyjnymi (od chwili umorzenia wcześniejszego - do czasu wszczęcia kolejnego) prowadzonymi w powyżej opisanych sprawach na wniosek wierzyciela (pозwanego) oraz jego poprzednika prawnego przez różnych komorników sądowych brak jest możliwości stwierdzenia upływu co najmniej 3-letniego okresu. Skutek przerwania biegu terminu przedawnienia nastąpił w przedmiotowej sprawie również wskutek złożenia wniosku o nadanie klauzuli wykonalności w sprawie II 1 Co 6377/14 i wniosku o wydanie tytułu wykonawczego z dnia 7 czerwca 2016 roku.

Podniesiony przez powoda zarzut przedawnienia został oceniony przez Sąd za niezasadny, co skutkowało oddaleniem powództwa.

Za oddaleniem powództwa złożonego w przedmiotowej sprawie (częściowo) przemawiała jeszcze inna okoliczność. Nie może budzić i nie budzi wątpliwości Sądu, że podstawą przesłanką pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego jest to, aby tytuł nadawał się do egzekucji i aby istniała realna możliwość jego wykonania. Nie można pozbawić wykonalności tytułu, który już nie jest wykonalny na skutek zapłaty czy wyegzekwowania całości (czy też części - jak to miało miejsce w przedmiotowej sprawie) objętego nim roszczenia. W zakresie kosztów postępowania oraz części odsetek od należności głównej - powództwo nie mogło okazać się zasadnym - wobec ich uprzedniego wyegzekwowania od dłużników (w tym powoda).

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w oparciu o zasadę odpowiedzialności za wynik sprawy. Za stronę przegrywającą w przedmiotowym postępowaniu w całości został uznany powód. Winien on więc zwrócić na rzecz strony pozwanej całość poniesionych przez nią kosztów postępowania na które złożyły się: opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego w stawce podstawowej – 3.600 zł.

ZARZĄDZENIE

wyrok wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda.